

SOSYAL BİLGİLER

UYGARLIKLARI
TANIYORUM

POSTER

5

Mustafa PETEK

SÜMERLER

Site adı verilen şehir devletleri hâlinde yaşamışlardır. (Ur, Uruk, Lagaş)

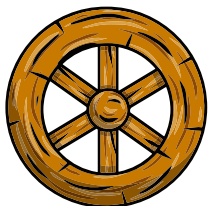
Bu sitelerin başında "patesi" ya da "ensi" adı verilen bir kral bulunurdu.

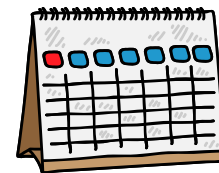
@sosyalkampuss

Kil tabletler üzerine yazılan yazıların şekilleri çiviye benzediği için bu yazı "çivi yazısı" olarak adlandırılmıştır.

Sümerlerin insanlık tarihine en büyük katkısı **yazıyı** icat etmeleridir.

Sümerler **tekerleği** icat ederek **ulaşım** ve **ticaretin** gelişmesini sağlamışlardır.

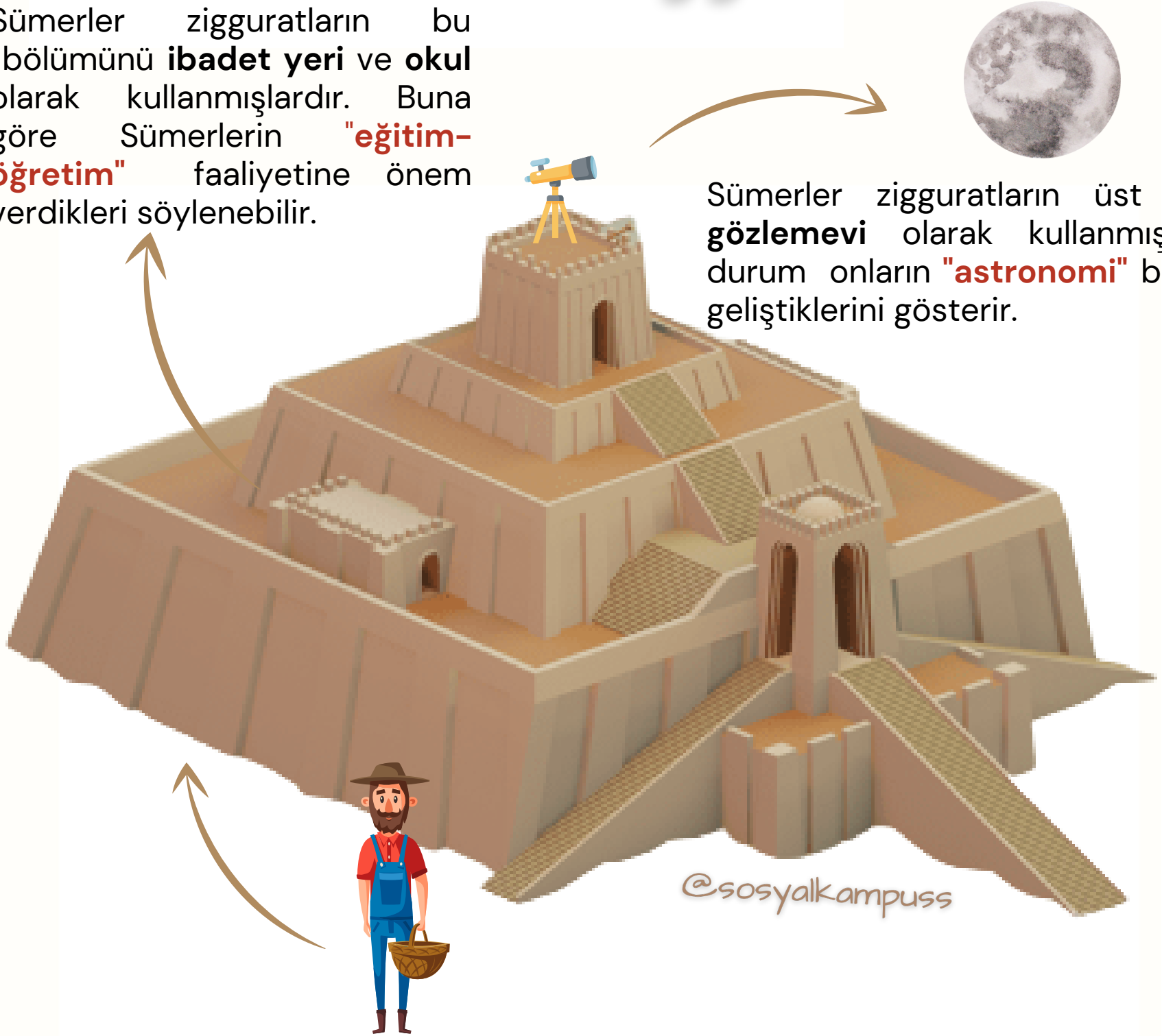
Ay'ı, gezegenleri ve yıldızları gözlemleyen Sümerler ay yılı esasına dayanan **takvimi** icat etmişlerdir.

Hazırlayan:
Mustafa PETEK

SÜMERLER-Zigguratlar

Sümerler zigguratların bu bölümünü **ibadet yeri** ve **okul** olarak kullanmışlardır. Buna göre Sümerlerin "**eğitim-öğretim**" faaliyetine önem verdikleri söylenebilir.

Sümerler zigguratların üst kısmını **gözlemevi** olarak kullanmıştır. Bu durum onların "**astronomi**" biliminde geliştiklerini gösterir.

@sosyalkampuss

Sümerler zigguratların en alt bölümünü **ihtiyaç fazlası** ürünleri saklamak amacıyla **depo** olarak kullanmışlardır.

Hazırlayan:
Mustafa PETEK

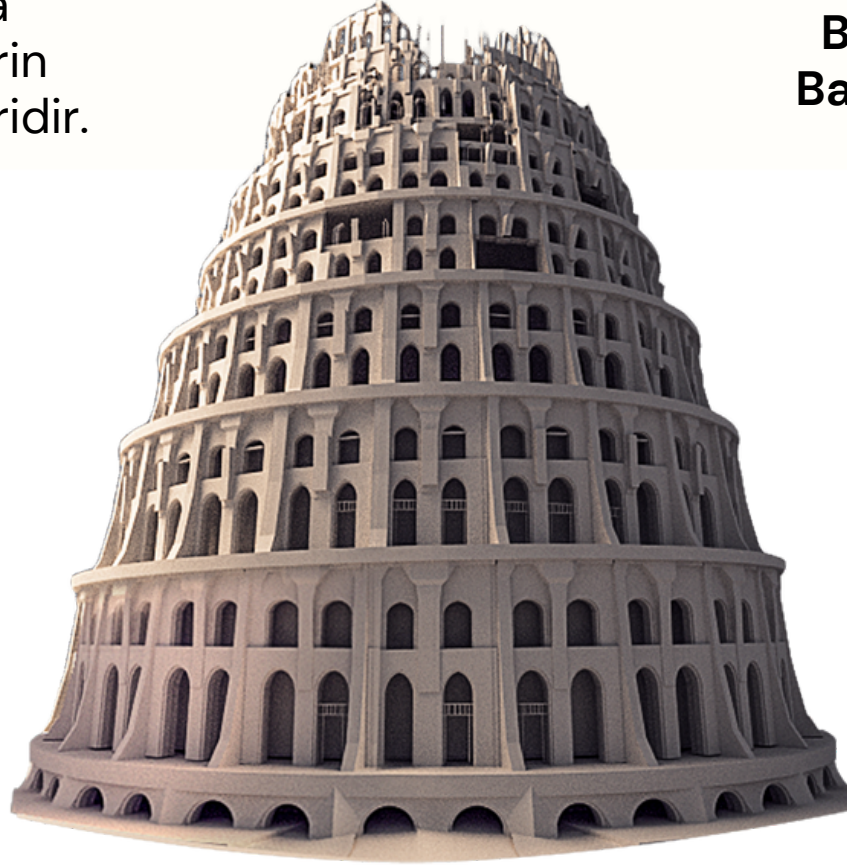
BABİLLER

Merkezî krallıkla yönetilen Babillerin başkenti **Babil** şehridir.

Babil Kulesi ve Asma Bahçeleri ile ünlüdürler.

@sosyalkampuss

Hammurabi, "**Hammurabi Kanunları**" olarak bilinen ve kisas esasına dayanan sert yasalar hazırlamıştır.

Babiller en parlak dönemlerini, ünlü hükümdarları **Hammurabi** zamanında yaşamışlardır.

ASURLAR

Merkezî krallıkla yönetilen Asurların başkenti **Ninova**'dır.

Asurlar egemenliklerini koruyabilmek için güçlü bir **ordu** kurmuşlardır.

@sosyalkampus

Asurların en önemli geçim kaynağı **ticarettir**. Kayseri Kültepe'de bulunan **Kaniş Karum**, Asurların Anadolu'daki ticaret merkezidir.

Ticari faaliyetler sayesinde Anadolu halkı Asurlardan **yazıyı** öğrenmiştir.

Tarihte bilinen **ilk kütüphaneyi** Asur kralı Asurbanipal kurmuştur. Bu durum onların **eğitime** önem verdiğini gösterir.

HİTİTLER

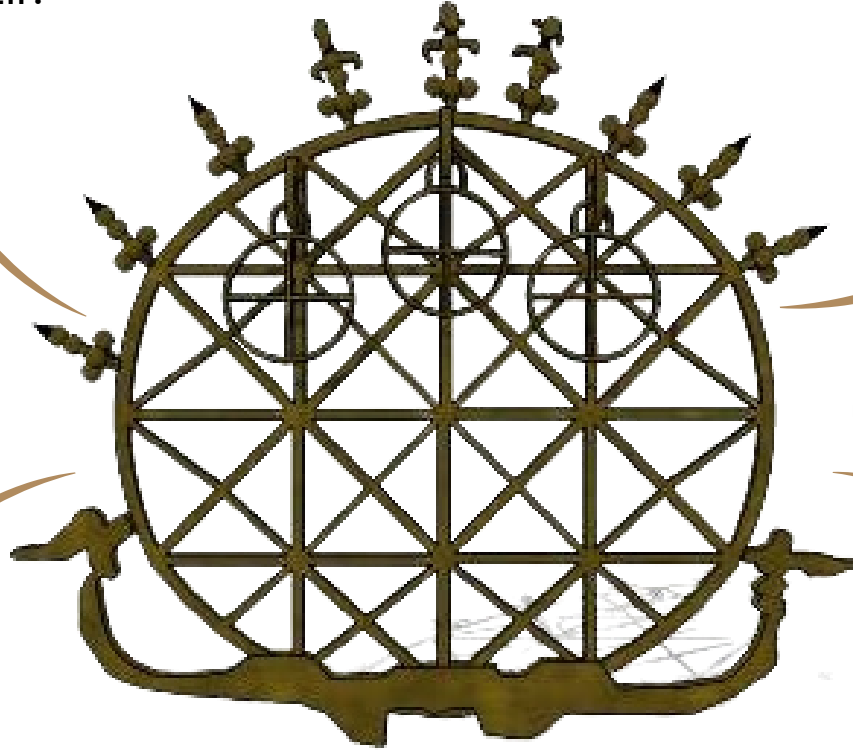

Başkentleri
günümüzdeki Çorum
yakınlarında yer alan
Hattuşaş'tir.

Hitit krallarına yönetimde
"Tavananna" adı verilen
kraliçe yardımcı olmuştur.

"Pankuş" meclisi de krallara
yönetimde yardımcı olan bir
kurumdu.

@sosyalkampuss

Hitit kralları, tanrılarına hesap
vermek amacıyla kendi
dönemlerindeki olayları "**Anal**" adı
verilen yıllıklara yazdırmışlardır.

Tarihte bilinen ilk yazılı anlaşma
olan **Kadeş Antlaşması** Hititler
ile Mısırlılar arasında
yapılmıştır.

Hazırlayan:
Mustafa PETEK

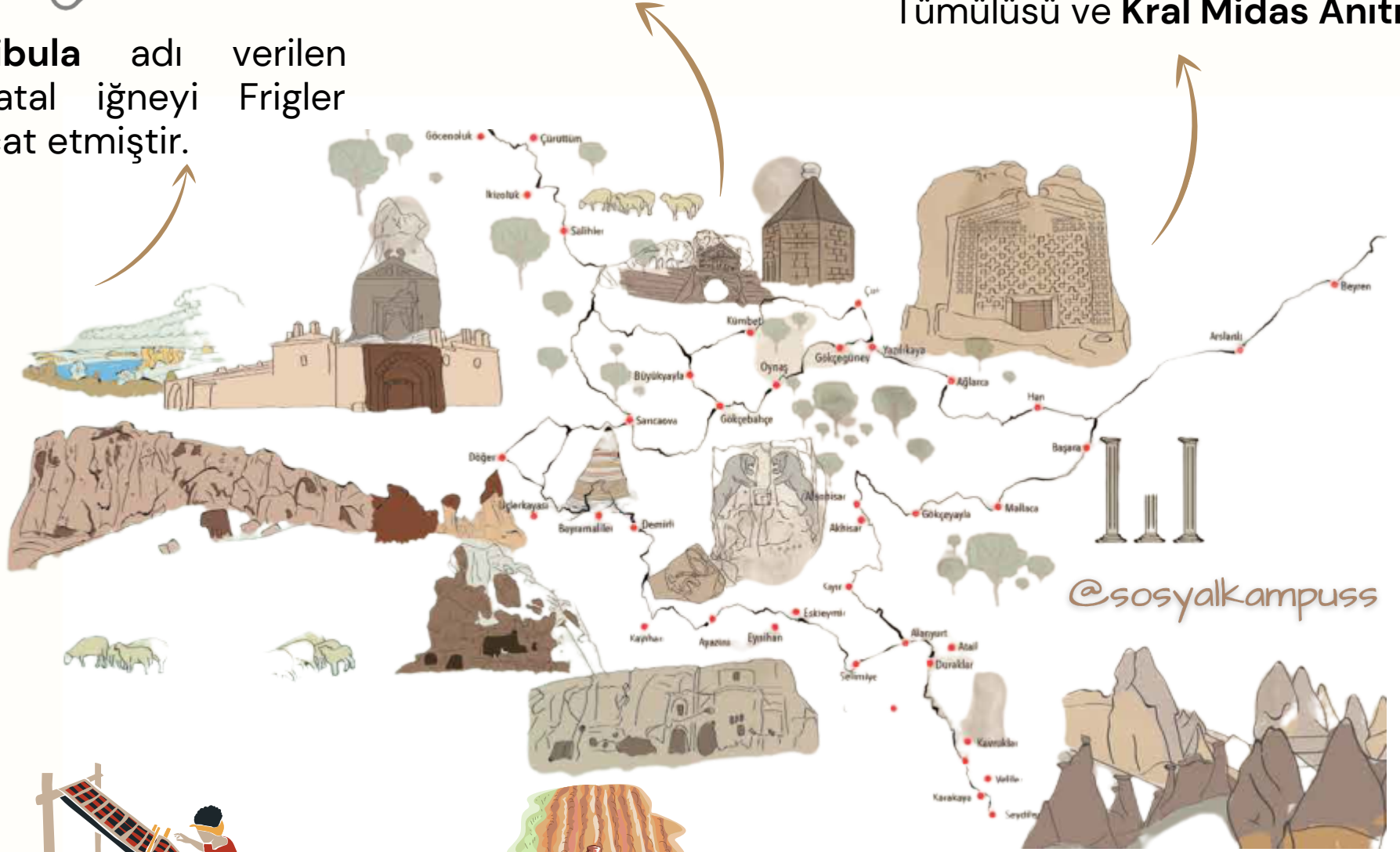
FRİGLER

Fibula adı verilen çatal iğneyi Frigler icat etmiştir.

Temel geçim kaynakları **tarım ve hayvancılıktır.**

En önemli eserleri Kral Midas Tümülüsü ve **Kral Midas Anıtı**'dır.

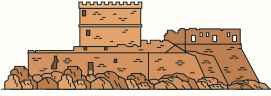
Tapates adı verilen halı ve kilimleri ile ünlüdürler. Bu durum onların **dokumacılık** alanında geliştiklerini gösterir.

Öküzünü kesen ve sabanını kıran kişileri ağır şekilde cezalandırmışlardır. Bu durum onların **tarımsal üretime** önem verdiklerini gösterir.

LİDYALILAR

Lidyalıların başkenti,
Manisa yakınlarındaki
Sard şehridir.

Tarım ve hayvancılıkla da
uğraşan Lidyalıların en önemli
geçim kaynağı **ticarettir**.

Takas yoluyla ticarete
zorlanan Lidyalılar **parayı**
icat etmiş, maden
işlemeciliğinde ileri
gitmişlerdir.

@sosyalkampuss

Sard şehrinden başlayıp
Mezopotamya'ya kadar
uzanan **Kral Yolu**'nu
açmışlardır.

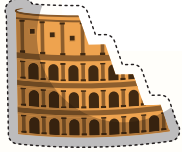

Kral Yolu, devletler
arasındaki ticareti
geliştirmiş ve uygarlıklar
arasındaki **kültürel**
etkileşimi artırmıştır.

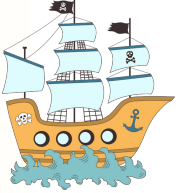
Hazırlayan:
Mustafa PETEK

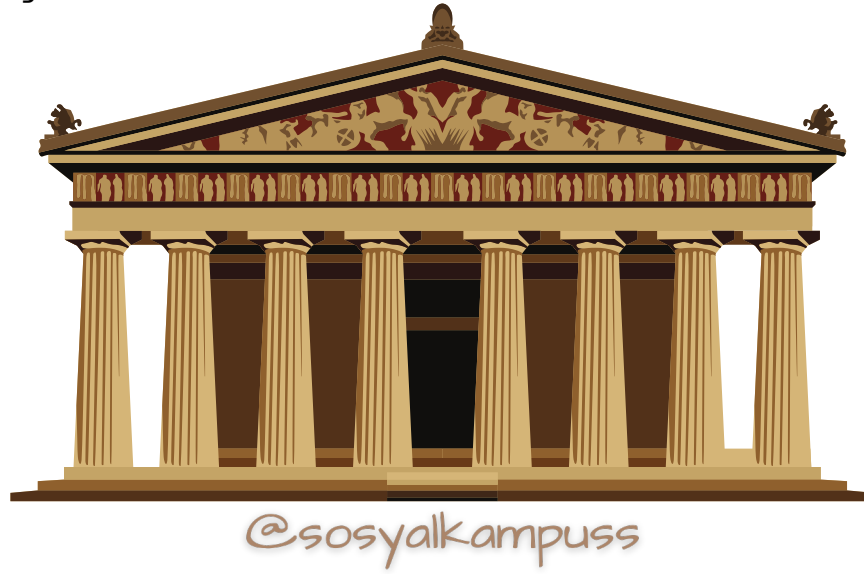
İYONLAR

Efes, Milet, Foça ve İzmir'de kurulan bu **şehir devletlerine** "polis" adı verilmiştir.

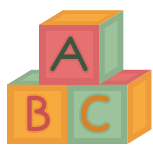
Coğrafi konumuna bağlı olarak **deniz ticareti** ile uğraşmışlar ve bu sayede zenginleşmişlerdir.

Farklı uygarlıklarla yaşanan kültürel alışveriş ve siyasi baskının da olmamasına bağlı olarak İyonlar, **bilim** ve **sanat** alanında çok ileri gitmişlerdir.

Hipokrat **tıp**, Pisagor **matematik**, Herodot **tarih**, Diyojen ise felsefe alanında yaptığı çalışmalar ile insanlığa katkı sağlamıştır.

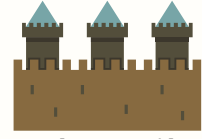

Fenikelilerden öğrendikleri alfabeyi geliştirerek günümüzde kullanılan **Latin alfabesinin** oluşumuna katkı sağlamışlardır.

URARTULAR

Merkezî bir krallıkla yönetilen Urartuların başkenti bugünkü adı Van olan **Tuşpa**'dır.

Mimari alanda ileri giden **Urartular**, şehirlerinin etrafını sağlam surlarla çevirmişlerdir.

@sosyalkampuss

Akarsuların önlerine yaptıkları bentlerde biriken suyu, **şamran** adı verilen kanallar ile şehirlerine ve tarım alanlarına getirmişlerdir.

Urartular, ölümlerini kaya mezarların içine günlük eşyaları ile birlikte gömmüşlerdir. Bu durum, Urartularda ölümden sonra yaşamın devam ettiği inancının (**ahiret**) olduğunu gösterir.

Hazırlayan:
Mustafa PETEK

5.
SINIF

TANE TANE

SOSYAL BİLGİLER

- ✓ Bol Alıştırma ve Etkinlik
- ✓ Kazanım Kavrama Testleri
- ✓ Beceri Temelli Sorular
- ✓ Akıllı Tahta Uyumlu

